

Nr 347.

Av herrar **Granath** och **Petrén**, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt till tjänstepension för tjänstemän, tillhörande den civila statsförvaltningen, och för arbetare i statens tjänst.*

I proposition nr 222 har Kungl. Maj:t till riksdagen framkommit med förslag angående rätt till tjänstepension för tjänstemän tillhörande den civila statsförvaltningen.

Nämnda regeringsförslag innehåller bl. a. förslag om nedsättning av nu gällande pensionsåldrar. Sålunda föreslås densamma för tjänstemännen i 1—12 lönegraderna till 60 år. En stor del av dessa befattningshavare har enligt nu gällande bestämmelser en fastställd pensionsålder av 65 och 67 år. Visserligen har en stor del av ifrågavarande tjänstemän genom sina organisationer begärt att pensionsåldern måtte fastställas till 60 år, men detta har dock i allmänhet skett i samband med framställningar om reglering av pensionerna. Då dessa, särskilt för tjänstemännen i de lägre lönegraderna och för dem, vilka äro stationerade å de dyrare orterna, äro så knappt tillmätta, att de icke förslå till täckandet av utgifterna för en nödtorftig försörjning, är det förklarligt att regeringsförslaget om tidigare pensionering, utan att pensionsbeloppen samtidigt bliva föremål för reglering, av en hel del befattningshavare i 60-årsåldern mottagits med mindre tillfredsställelse. Då emellertid regeringsförslaget är avsett att i viss utsträckning råda bot mot ungdomsarbetslösheten, måste givetvis de lägre statstjänarna taga hänsyn till denna omständighet. Men då en övergång redan den 1 juli 1935 till en pensionsålder av 60 år måste drabba de tjänstemän synnerligen hårt, vilka helt oförberedda tvingas lämna sina tjänster och som samtidigt skulle bliva nödsakade leva under svåra ekonomiska omständigheter på grund av åtagna ekonomiska förbindelser, minderåriga barns uppfostran m. m., borde det vara en enkel gärd av rättvisa att riksdagen beslöt antaga en övergångsbestämmelse i pensionslagen. Denna skulle utmynna i att de tjänstemän, vilka under tiden intill den 30 juni 1937 skulle bliva pliktiga avgå, skulle, därest icke dessförrinnan den för dem enligt nu gällande bestämmelser fastställda pensionsåldern uppnåtts, kunna av vederbörande verks styrelse efter därom av befattningshavaren gjord framställning och under förutsättning att ömmande omständigheter föreligga medgivas anstånd med avskedet intill nämnda dag.

För den kvinnliga ekonomipersonalen vid statens anstalter för vård av sinnessjuka innehåller propositionen vidare förslag om att den nu fastställda pensionsåldern skulle höjas med 5 levnadsår, i samband varmed

även antalet erforderliga tjänsteår skulle ökas med fem. Denna personal uppgår till närmare 600 befattningshavare, och synes den föreslagna åtgärden vara ägnad att verka i rakt motsatt riktning till vad som med propositionen åsyftas, nämligen att skapa arbetstillfällen för yngre personer. När därtill kommer att arbetet i kök, tvätt, städning och servering, som åvilar denna personal, fordrar rörlighet och god kropps-konstitution, icke minst i anledning av den rationalisering och därav föranledd indragning av personal, som i stor utsträckning förekommit, synes det mindre välbetänkt att förlänga tjänstetiden för dessa befattningshavare.

Vidare föreslås i propositionen att nuvarande pensionsavgifter skola utbytas mot pensionsavdrag, en anordning som även föreslagits av 1930 års pensionskommittén. Dessa föreslås dock denna åtgärd i samband med förslag om dyrtidstilläggens inarbetande i löne- och pensionsbeloppen. Då i propositionen föreslås införandet av pensionsavdrag utan samband med frågan om dyrtidstilläggens avveckling, så innebär detta en minskning av de totala löneförmånerna för befattningshavarna med belopp som i propositionen angives variera mellan 12 och 36 kronor per år och befattningshavare. Några mera bärande skäl för denna åtgärd synas icke föreligga, varför nuvarande system med pensionsavgifter torde böra bibehållas.

I anslutning till vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 222 måtte besluta att de tjänstemän, vilka under tiden intill 30 juni 1937 skola bli pliktiga avgå med pension, må kunna, därest ömmande skäl härför föreligga, medgivas anstånd med avskedet intill denna dag efter därom till vederbörande myndighet ingiven framställning, dock att sådant anstånd icke må medgivas för tid utöver den enligt nuvarande bestämmelser gällande pensionsåldern;

att pensionsåldern för den kvinnliga ekonomipersonalen vid statens anstalter för vård av sinnessjuka fastställas till 55 år, samt antalet för dem erforderliga tjänsteår bibehållas vid nu fastställda 25 år; samt

att nuvarande ordning med pensionsavgifters inbetalning bibehållas oförändrad.

Stockholm den 5 april 1934.

P. Granath.

Alfred Petré.